
 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

SMERNICA ZÁKLADNÝCH ĽUDSKÝCH PRÁV A SLOBÔD PRIJÍMATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY

	Meno	Funkcia	Dátum	Podpis
Spracovala:	Renáta Dvorščáková	vedúca stravovacej prevádzky	03.04.2017	
Preveril:	doc. PhDr. ThDr. Andrej Mátel, PhD.	supervízor	13.04.2017	
Schválil:	Marián Hološka	riaditeľ	21.04.2017	

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

PRVÁ ČASŤ ÚVODNÉ USTANOVENIA

Článok I Účel vydania

Domov sociálnych služieb pre dospelých Bojková (ďalej len „DSS Bojková“) v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene vydáva túto smernicu, ktorou sa bližšie ustanovuje, konkretizuje a zabezpečuje jednotný postup pri ochrane ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby, ktorá je zakotvená v Ústave Slovenskej republiky, vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v Európskej sociálnej charte, v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), v zákone č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov a iných medzinárodných a všeobecne záväzných právnych normách a pravidlách občianskeho spoluzitia a podľa kritérií prílohy č. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov pričom prihliada na):

1.1. Kritérium: Základné ľudské práva a slobody. Sociálne služby sú poskytované v súlade so základnými ľudskými právami a slobodami, prirodzenou ľudskou dôstojnosťou, s princípmi nediskriminácie z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, či iného zmýšľania národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia prijímateľa sociálnej služby a sú poskytované v prostredí, ktoré si prijímateľ sociálnej služby vybral.

1.2 Kritérium: Sociálny status prijímateľa sociálnej služby. Poskytovateľ sociálnej služby rešpektuje a podporuje rozvoj schopností, zručností a vedomostí prijímateľa sociálnej služby, zachovanie jeho vlastnej identity, osobnej integrity, osobnej nezávislosti, individuálnej rozmanitosti a podporuje vytváranie pozitívneho obrazu o prijímateľovi sociálnej služby (interný dokument č. 07/2016, interný dokument č. 03/2016).

1.3 Kritérium: Vzťahy, rodina a komunita. Poskytovateľ sociálnej služby podporuje prijímateľa sociálnej služby v plnom a účinnom zapojení sa a začlenení sa do spoločnosti s rešpektovaním jeho prirodzených vzťahov v rámci jeho rodiny a komunity v súlade s právom na rovnosť príležitostí (interný dokument č. 02/2017, interný dokument č. 07/2016).

Článok II

Všeobecne platná legislatíva a interné dokumenty zariadenia

Medzinárodná platná legislatíva:

- Všeobecná deklarácia ľudských práv (z roku 1948)
- Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (z roku 1950)
- OSN Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (2006, ratifikovaný SR v roku 2010)

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

- Ostatné zákony, dohovory a normy EÚ týkajúce sa dodržiavania základných ľudských práv a slobôd

Národná platná legislatíva:

- Ústava SR
- Občiansky zákonník
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o doplnení zákona č. 45/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov
- Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vnútorne organizačné dokumenty:

- Zriaďovacie listina
- Organizačný poriadok
- Domáci poriadok
- Prevádzkový poriadok
- Interná smernica číslo 6/2016 – Určovanie postupov a pravidiel prevencie krízových situácií a použitia prostriedkov netelesného a telesného obmedzenia
- Interná smernica číslo 7/2016 – O individuálnom plánovaní a adaptačnom procese prijímateľov sociálnej služby
- Interná smernica číslo 1/2017 – O ošetrovateľskom procese a opatrovateľskej činnosti
- Interná smernica číslo 2/2017 – Určovanie postupov a pravidiel na dosiahnutie účelu a odborného zamerania pri poskytovaní sociálnej služby
- Interná smernica číslo 3/2017 – Určenie metodických postupov rozvoja pracovných zručností, sociálnej rehabilitácie a voľnočasových aktivít
- Etický kódex

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

DRUHÁ ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok III

Zásady rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnej služby a autonómia prijímateľov

1. Zariadenie dodržiava zásady rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnej služby - všetci prijímatelia v zariadení majú rovnaké práva a povinnosti bez ohľadu na vek, pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, rasu, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, sexuálnu orientáciu, manželský a rodinný stav, farbu pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod.

2. Zariadenie akceptuje slobodnú vôľu prijímateľa – prijímateľ si zvolí druh, rozsah a spôsob poskytovaných služieb a nesie osobnú zodpovednosť za svoje rozhodnutie.

Článok IV

Poučenie zamestnancov

Riaditeľ DSS Bojková, resp. ním poverený zamestnanec, oboznámi s touto smernicou zamestnancov o ľudských právach a slobodách prijímateľov. Záznam s oboznámením sa so základnými právami a slobodami prijímateľa sociálnej služby, potvrdí zamestnanec zariadenia svojim podpisom (príloha č. 1). Zápisnica o tomto školení je založená v kancelárii DSS Bojková. Každý zamestnanec musí rešpektovať tieto práva a slobody prijímateľa v súlade s týmto dokumentom a ďalšími internými predpismi zariadenia. Školenie všetkých zamestnancov sa vykonáva obvykle dvakrát ročne.

Riaditeľ DSS Bojková, resp. ním poverený zamestnanec oboznámi, každého novoprijatého zamestnanca o postupoch, pravidlách a podmienkach dodržiavania základných ľudských práv a slobôd v zariadení prostredníctvom internej smernice č.06/2017 o základných ľudských právach a slobodách prijímateľa sociálnej služby. Novoprijatý zamestnanec toto oboznámenie potvrdí svojim podpisom do Záznamu o oboznámení sa so základnými právami a slobodami prijímateľa sociálnej služby. Riaditeľ zariadenie oboznámi každého novoprijatého zamestnanca, aby pri vykonávaní svojej práce dbal na to, aby práva a slobody prijímateľa boli dodržiavané.

Článok V

Práva prijímateľa

1. DSS Bojková rešpektuje zásady rovnakého zaobchádzania a práva prijímateľa sociálnej služby.

2. Pre zabezpečenie dôstojnosti prijímateľa DSS Bojková dbá sa na:
- ochranu života a zdravia,

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

- osobnú slobodu
- rešpekt k osobnej cti, dobrej povesti a mena.

3. DSS Bojková vytvára také podmienky, aby bolo naplnené právo prijímateľa na:

a) *sebaurčenie*, a to predovšetkým:

- ochranu osobnej slobody,
- slobodu myslenia a náboženského vyznania,
- dôraz na osobný rozvoj.

b) *rešpekt súkromia* prijímateľa:

- nenarušovanie osobného priestoru,
- ochranu osobných údajov,
- dôvernosť informácií poskytnutých kompetentným odborným zamestnancom zariadenia v záujme riešenia problémov prijímateľa.

c) *vytváranie podmienok*, pre zabezpečenie práva prijímateľa *na bezpečie*:

- ochranu pred rôznymi formami zneužívania, diskrimináciou a pod.
- prevencia krízových situácií je upravená v interná smernica číslo 6/2016 – Určovanie postupov a pravidiel prevencie krízových situácií a použitia prostriedkov netelesného a telesného obmedzenia

d) poskytovanie služby s prihliadnutím na *individuálne potreby* prijímateľa.

- tieto individuálne potreby prijímateľa sú upravené v interná smernica číslo 7/2016 – O individuálnom plánovaní a adaptačnom procese prijímateľov sociálnej služby.

Článok VI

Pravidlá pre ochranu práv prijímateľa sociálnej služby pred predsudkami a negatívnymi hodnoteniami

K zamedzeniu porušovania práv prijímateľa sociálnej služby, sú v DSS Bojková nastolené jasné pravidlá, ktorými sa musia riadiť všetci zamestnanci:

1. komunikujú a konajú slušne a rešpektom,
2. vytvárajú podmienky preto, aby prijímateľ sociálnej služby mohol robiť zmysluplné činnosti a žiť dôstojne,
3. pomáhajú prijímateľovi sociálnej služby s rešpektom sa vyjadrovať a správať sa, obliekať sa, obklopovať sa vecami a vykonávať činnosti, ktoré sú adekvátne ich veku,
4. správajú sa ku prijímateľovi sociálnej služby s rešpektom,
5. predstavujú prijímateľa sociálnej služby menom nie diagnózou,
6. neoslovujú prijímateľa sociálnej služby podľa jeho zdravotného stavu, je neprípustné používať termíny ako "ležiak" a pod.,
7. pristupujú k prijímateľovi sociálnej služby pozitívne,
8. snažia sa ukázať, že prípadné problémy prijímateľa sociálnej služby sú prirodzeným javom,
9. usilujú sa o to, aby život prijímateľa sociálnej služby bol čo najprirodzenejší,
10. program voľnočasových aktivít prispôsobujú želaniam prijímateľa sociálnej služby,
11. eliminujú nepriaznivé sprievodné javy spojené s chorobou,

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

12. zverejňujú so súhlasom prijímateľa sociálnych služieb fotografie z rôznych spoločenských akcií na nástenke, aby si návštevníci DSS Bojková mohli predstaviť rozmanitosť života prijímateľa sociálnej služby,
13. dodržia mlčanlivosť, pretože neopatrnosť a v mnohých prípadoch i nechtiac vypustené slová môžu mať zlý vplyv na prijímateľa sociálnej služby.

Článok VII

Poučenie prijímateľa o jeho právach a slobodách

1. Riaditeľ DSS Bojková, resp. ním poverený zamestnanec oboznámi a informuje v jeho zrozumiteľnej forme každého novoprijatého prijímateľa o tom, aké má práva, slobody a povinnosti rešpektovať práva ostatných prijímateľov sociálnej služby a pracovníkov zariadenia.
2. Každý prijímateľ má možnosť sa o svojich právach a slobodách informovať u riaditeľa DSS Bojková.

Článok VIII

Podpora nad ochranou ľudských práv a slobôd

1. Na zabezpečovanie podpory nad ochranou ľudských práv a slobôd majú prijímatelia sociálnych služieb zriadenú tzv. Radu prijímateľov. Rada prijímateľov pozostáva z troch prijímateľov sociálnej služby. V prípade zistenia porušenia ľudských práv a slobôd, nahlási Rada prijímateľov, ale aj samotný prijímateľ zistený stav bezodkladne riaditeľovi DSS Bojková. Ten rieši porušenie osobným pohovorom s prijímateľom.
2. V prípade, ak by ktokoľvek zo zamestnancov videl alebo sa dozvedel o prípade porušovania práv a slobôd prijímateľa je povinný to bezodkladne nahlásiť riaditeľovi DSS Bojková. Riaditeľ DSS Bojková rieši porušenie osobným pohovorom so zamestnancom a žiada nápravu. Pri opakovanom porušení môže zamestnancovi byť navrhnutá sankcia.

Článok IX

Preventívne opatrenia

Zariadenie zabezpečuje:

- komunitný systém práce, ktorý zapája prijímateľov do života zariadenia ako partnerov pri poskytovaní sociálnej služby,
- podporovanie ďalšieho vzdelávania zvyšovania odbornej spôsobilosti zamestnancov,
- pravidelnú supervíziu, ktorá napomáha zvyšovať kvalitu odbornej práce a podnecovať
- osobnostný rozvoj zamestnancov (napr. napomáha identifikovať vlastné predsudky,
- stereotyp, ktoré by mohli mať za následok diskriminačné správanie voči určitej skupine alebo skupinám prijímateľov,
- prítomnosť interného psychiatra, ktorá pomáha zamestnancom a prijímateľom identifikovať a riešiť situácie, kedy by mohlo dôjsť k porušovaniu práv prijímateľov.

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

Článok X Kontrolné opatrenia

1. Kontrola dodržiavania ľudských práv a slobôd sa môže vykonať kedykoľvek.
2. Kontrola sa vykonáva rozhovorom s prijímateľmi, nahliadnutím do evidencie porušovania práv a slobôd a taktiež na dodržiavanie nápravných opatrení.
3. Raz ročne riaditeľ uskutoční kontrolu na dodržiavanie ľudských práv a spíše o tom záznam, ktorý založí do Evidencie kontrol na dodržiavanie ľudských práv a slobôd, ktorý je uložený v kancelárii riaditeľa zariadenia.

Všetci prijímatelia v zariadení sú rovní vo svojich právach a ľudskej dôstojnosti, to znamená, že všetci majú rovnaké práva na zaradenie sa do spoločnosti, na užívanie hodnôt.

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

TRETIA ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Táto smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov DSS Bojková. Nadobúda platnosť dňom podpisu riaditeľom DSS Bojková a účinnosť dňom 01.05.2017.

Príloha č. 1 – Záznam o oboznámení sa s interným dokumentom

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

Príloha č. 1 k Smernici základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby

**Záznam
o oboznámení zamestnanca s vydaním interného dokumentu**

Názov interného dokumentu: **Smernica základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby**

Účinnosť od: 01.05.2017

Meno a priezvisko zamestnanca:	Podpis:	Dátum
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.

Zamestnanec svojím podpisom potvrdzuje, že bol oboznámený s vydaním vyššie uvedeného interného dokumentu.

 TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	Interný dokument č. 06/2017	Domov sociálnych služieb pre dospelých BOJKOVÁ
Verzia: 01	Výtlačok č.: 1	Účinnosť od: 01.05.2017

Príloha č. 1 k Smernici základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby

**Záznam
o oboznámení zamestnanca s vydaním interného dokumentu**

Názov interného dokumentu: **Smernica základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby**

Účinnosť od: 01.05.2017

Meno a priezvisko zamestnanca:	Podpis:	Dátum
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.

Zamestnanec svojím podpisom potvrdzuje, že bol oboznámený s vydaním vyššie uvedeného interného dokumentu.